

svoj čas z osmimi glasovi večine, a klub mladočeških poslancev šteje nad šestdeset članov. Predsednik kluba, vplivni in ugledni poslanec dr. Engel je odložil predsedništvo; to za Čeha ni bila majhna izguba, kajti takih vodnikov, takih političkih individualitet, kakor je dr. Engel, tudi Čehi nimajo mnogo.

Ako torej Čehi napravijo bilanco, ne morejo biti veseli. Kar smo svoj čas slutili in odkrito povedali, da se zgodi, se je zgodilo. Nečemo delati rekriminacij, zakaj stvar je za zdaj končana, in vse rekriminacije so nepotrebne. Reči smo hoteli samo, da Čehi za zmagovalje nimajo vzroka, in da bo sledila trenutnemu radovanju najbrž pepelnična potrtost. Morda pride čas, ko se bo dalo popraviti, kar se je zagrešilo; a kako se to zgodi, je vprašanje, na katero danes še ni odgovora.

Opomba uredništva: Priobčili smo ta članek, ker nam je došel od odločnega slovanskega politika, dasi se v vsem ž njim ne strinjamo.

Politični pregled.

Notranji položaj. — V notranji politiki je nastala poletna tišina. Vlada je po raznih potih dala na znanje, da za sedaj ne misli ničesar globlje sezajočega ukreniti, nego da je to odložila za poznejši čas. Vlada še sama ne ve kaj naj stori. In celo nemški poslanci priznavajo sami, da je težko se odločiti. Sploh si poslanci močno belijo glave s tem, kaj se zgodi in to poslanci različnih strank. Očividno je, da bi vsaka stranka na ta način rada na vlado vplivala. Češki poslanci stopajo prav pridno pred svoje volilce in se z večjo ali manjšo odločnostjo zavzemajo za nadaljevanje obstrukcije. Vlada je tudi neprestano v dotiki ž njimi in se pogaja ž njimi posredovanjem ministra dr. Rezeka. Govori se, da bi vsak korak, ki bi ga vlada sklenila, provzročil še pred izvršitvijo ministersko krizo. Poljaki so proti razpustu poslanske zbornice, kar je Jaworski naravnost povedal v pogovoru z dopisnikom „Pester Lloyd“, in bi v tem slučaju, da se namreč sklene razpust, odstopil minister Piętak. Nemci so zoper oktroiranje Körberjevih jezikovnih načrtov in zlasti novega državnozborskega pravilnika in bi v slučaju, da se ministerski svet za to odloči, odstopili nekateri ministri. Končno bi tudi jednostranska restitucija češkega notranjega uradnega jezika provzročila parcijelno krizo. Vlada je res v težavnem položaju. A tudi Nemci niso v tako prijetnem položaju. Dva jako pametna Nemca, Grabmayr in Steinwender, sta to priznala. Grabmayr je imel v Meranu govor, v katerem je rekel, da parlament ne pride do dela, dokler se ne doseže porazumljenje s Čehi. Zahteval je, naj se sedanji parlament razpusti in naj se oktroira nemški državni jezik in nov pravilnik, kar bi bil pač obupen poskus, ki bi mogel celo revolucijo provzročiti. Steinwender pa je v Beljaku rekel, da, ako se ne doseže porazumljenje s Čehi je državni prevrat neizogiben. Ta bi mogel biti ali federalističen ali bi moral prinesiti splošno in jednako volilno pravico. Oboje bi bilo Nemcem na škodo, Čehom pa v korist. Cesar bi mogel sicer nastaviti nemško absolutistično ministerstvo, ali s tem bi se dolgo ne moglo izhajati. Steinwender vidi malo dlje kakor drugi Nemci in prav njegove besede kažejo, od kod izvira silna besnost Nemcev proti Slovanom: iz strahu. Mi vstajamo in Nemce je strah!

Mej dvema stoloma. — Körber je kakor znano, izdelal jezikovni zakon za Češko in Moravko. Obsedel je ž njim mej dvema stoloma. Tako Čehi kakor Nemci so na

najslovesnejši način izjavili, da je ta zakon popolnoma nesprejemljiv. Nemci zahtevajo uvedbo nemškega drž. jezika, a ne za vse kronovine, kar je najboljši dokaz, da nemški državni jezik ni državna potreba.

Češki narodni svet — V Pragi so se te dni sešli zastopniki raznih čeških strank na skupno posvetovanje in so se konstituirali kot češki narodni svet. Ta ima velevažno nalogo, pospeševati vse tiste narodne koristi Čehov, ki so vsem strankam skupne.

Kallay. — Madjari nadaljujejo gonjo proti Kallayu z vso silo. Sodi se, da so jo začeli največ radi tega, da bi Kallaya onemogočili, ker bi utegnil postati minister zunanjih del. V nekaterih listih se čita, da je provzročitelj te gonje poslanik Szögyenyi v Berlinu, ki hrepeni po tem, da postane naslednik grofa Goluchovskega.

Bolgarska. — Prežalostni finančni položaj, v katerem se nahaja Bolgarska, že dlje časa ima to posledico, da se davki z veliko krutostjo iztirjavajo. To je že opetovano provzročilo punte. Tudi zadnji teden so se kmetje v okrajih Varna in Čunula spuntali in je nastala mej njimi in mej vojaki bitka, v kateri je bilo mnogo oseb ubitih in ranjenih. Vlada je v obeh imenovanih okrajih razglasila osebno stanje.

Italija. — Ministerstvo Pelloux ima sicer tudi v novi zbornici večino, ali položaj je za vlado jako ugoden. Poziv prestolnega govora, naj bi prenehala obstrukcija, ni našel mej poslanci odmeva. Vlada je spoznala, da mora vsaj formalno odstopiti in je podala demisijo. Pelloux sicer upa, da prevzame zopet vlado in gotovo je, da bi ga kralj najraje videl na mestu ministerskega predsednika, toda srdi se, da se to le ne zgodi in da postane ministerski predsednik Saracco.

Vojna v južni Afriki se sicer nadaljuje a primerjajo se samo še manjše prakse. Buri imajo sicer včasih srečo, da zmagajo tod in tam, ali v celoti se mora priznati, da njih odpor močno pojema, in da bo kmalu konec bojevanja.

Kitajske homatije. — Na Kitajskem se je začelo mogočno narodno gibanje proti vsem tujcem. Revolucija boksarjev se je silno razširila in je bilo umorjenih mnogo tujcev. Pokazalo se je, da je cesarica sama na strani boksarjev, in da jih podpira. Kitajci so se pač naveličali, da jim razne velesile trgajo njih domovino. Ustaje je imela namen, zatriti razpad države. Če se namen doseže, je pač jako dvomljivo. Kitajci so naskočili v Pekinu poslaništvo, in poroča se, da so več poslanikov umorili. Velesile so vsled tega začele veliko akcijo. Zavzele so trdnjavo pristana Taku po ljuti bitki, admiral Seymour pa je odšel z 2000 možmi proti Pekinu. Ker je sila težavno spraviti hitro mnogo moštva na Kitajsko, hočejo velesile, naj Japonska, ki je najbližja pacificira Kitajsko. Položaj je silno resen in toliko nevarnejši, ker pride lahko do konflikta mej velesilami samimi.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

(Konec.)

IX. Zbornični tajnik poroča o vprašanju, če se naj parna žaga v Radohi dr. R. G. smatra za gozdarski postranski obrt ali za samostojen obrten obrat, in se ga mora tedaj naznaniti obrtni oblasti. Iz predloženih aktov, kakor tudi iz naznanil, katera je dobila zbornica, je razvidno, da ima dr. R. G. v Radohi parno žago, na kateri dela čez 20 delavcev, in se sežaga na leto do 2400 m³ lesa, ki se dobiva iz